

# “Espanya bloca la representació dels nacionalistes”

La delicada situació que viu Euskadi i el treball diari de la Unió Europea, que la setmana passada debatia l'aprovació de la Carta dels Drets Fonamentals a la cimera de Niça (França), són analitzats per Gorka Knörr, representant per Eusko Alkartasuna i ERC al Parlament Europeu.

**H**i ha un grup nacionalista al Parlament Europeu?

—No, el que tenim ara és un grupet que forma part d'un grup més ampli, els Verds-Aliança de la Unió Europea, on també hi són la gent de Flandes, de Gal·les, i l'Scotish National Party, d'Escòcia. I hem de ser sincers, tenim molta feina a fer. A hores d'ara, la reforma de certs tractats, la inclusió de la realitat nacional intraestatal, i fins i tot la realitat regional més activa, són una il·lusió. El que tenim ara és el que es va introduir mitjançant el tractat de Maastricht. D'una banda el Comitè de les Regions, que no funciona realment. Allí es barreja tot: ciutats, comtats, *lander*, unitats autònomes, estats federats, etc. El Comitè de les Regions és un òrgan consultiu i no fa res. No cal esperar res d'això. En el tractat d'Amsterdam es va obrir una via més apropiada. Tot i que nosaltres aspirem a una nació europea, crec que s'hauria d'utilitzar aquest darrer tractat, on es diu que les regions europees poden no tan sols estar representades al Consell sinó estar representades a l'estat mateix. L'article que recull aquesta possibilitat no és d'obligat compliment. Mentre que Anglaterra l'ha aplicat (en el cas de les illes Fer-òder), l'estat espanyol està blocant els nostres intents d'aplicar-lo. Així i tot, el mes de novembre de l'any passat s'aconseguí un acord entre les distintes comunitats autònomes. Però mentre que l'estat no aplique aquest nou article del tractat d'Amsterdam, continuarem sense representació al Consell Euro-

peu. El que haurien de fer els partits nacionalistes a Europa és buscar aliances estratègiques, amb els partits regionalistes i potser també amb els ecologistes.

—La idea d'una Europa de les nacionalitats pren força durant la dècada dels noranta, després de la caiguda del mur. Busquem a Europa el que no aconseguim a través del govern de Madrid?

—Això ho diu gent com el Xosé Manuel Beiras; les competències estatals aniran reduint-se a mesura que es desenvolupen les funcions de la Unió Europea. Per a mi s'ha traslladat aquest domini estatal a una concentració de caps d'estat al Consell Europeu. El poder europeu es concentra al Consell, que, a més a més, té dret a vet. El discurs dins del parlament, però, és el del constitucionalisme, amb iniciatives legislatives i amb la voluntat de tenir un govern europeu digne d'aquest nom. Aquesta és la línia que nosaltres hauríem de treballar: una constitució europea que respecte els diversos nivells que tenen els europeus, els estats, les nacions que hi ha dins d'aquests estats i les regions.

—Dos dels estats més importants de la Unió Europea, França i Espanya, inclouen nacions que demanen el seu reconeixement Europa. Estan vetant l'aplicació de l'acord d'Amsterdam?

—Pel que fa al cas de França, és una vergonya. Aquest país parla dels drets lingüístics al Quebec, però no parla dels drets dels catalans, els bascos o els bretons a ser educats en la seva llengua. I l'estat espanyol, parla molt de la diversitat, del reconeixement de les comunitats autònomes,



Segons l'eurodiputat Gorka Knörr, "cada dia és més evident que el govern de Madrid, des de desembre de 1998, ha seguit una estratègia perquè ETA tornés a les armes".

però el que s'ha produït és un pas enrere. Nosaltres vam adquirir moltes competències el 1980 i des del 1986 ens han tallat la comunicació directa amb Europa. La representació de les nostres competències han tornat al si del govern central, que és el que ens representa al Consell. I és una situació que volem canviar, sobretot, perquè ens causa molts problemes econòmics amb la gestió dels fons d'ajuda a les regions. França i Espanya són els estats amb més problemes per reconèixer la representació a Europa de les seues nacions i regions. N'hi ha d'altres, però. Grècia perse-

gueix, encara que no es parla molt, la diferència macedònica dins les seues fronteres. I si fas una pregunta al parlament sobre aquesta qüestió, els grecs es molesten moltíssim. Per contra hi ha casos que són tot el contrari, com a Bèlgica, on existeix una minoria del 5% de parla germànica que compta amb una circumscripció pròpia per a les eleccions europees. Al Regne Unit, tenen circumscripció per a la Unió Europea Escòcia i Galles. Però els pitjors problemes els té França, que no signà ni tan sols la carta de les llengües minoritàries a Europa.

—A Euskadi, i parlant dels conflictes nacionals dins l'estat espanyol, es viu un moment delicat?

—Molt delicat. Des de fa molt de temps s'ha posat de relleu que existeix una gran majoria social que està atrapada entre una estratègia bipolar. I quan parle d'estratègia bipolar no faig comparacions frívols. D'un costat hi ha el món d'ETA, la intolerància violenta i negadora dels drets humans, el món que està al voltant de l'organització armada que no acaba de contestar al no a la violència, que s'hi sotmet. Jo crec que la darrera estratègia d'ETA ha ofegat el discurs polític d'acostament a les vies democràtiques d'Euskal Herriarrok. I d'altre costat, l'estratègia de la no solució, que és l'estratègia del govern central. Cada dia és més evident que el govern de Madrid, des de desembre del 1998, ha seguit una estratègia perquè ETA tornés a les armes. Ho digué fa catorze mesos el ministre d'Interior, Jaime Mayor Oreja: "menys ETA, més nacionalisme". Què volia dir amb això? Que no existint ETA tenia un problema. "Aleshores —pensà ell— és millor tenir ETA que haver de seure a resoldre un problema". El govern va seguir aquesta estratègia, i algunes dades indiquen que els grans predicadors mediàtics s'han pres uns minuts per tal d'analitzar-la. Diuen que les opinions són lliures, però els fets són sagrats. La situació és molt delicada, perquè de la mateixa manera que denunciem la vulneració de tots els drets humans, els de qualsevol persona, hem de denunciar aquesta maniobra de vinculació del nacionalisme basc amb les causes de la violència. Fa poc llegia en l'editorial del diari més llegit en l'àmbit estatal una acusació al nacionalisme democràtic d'haver possibilitat el rearmament d'ETA durant la treva. I això és una barbaritat, perquè, si hi ha una treva, ningú no es pot creure que el govern no posarà els mitjans per continuar vigilant el fenomen del terrorisme. I si, a més a més, el ministre de l'Interior diu que això era una treva trampa, amb més raó se suposa que no deixarien de vigilar i d'actuar.

I aquells que fan les anàlisis en els diaris estatals, haurien de saber que el govern central té 5.000 militars a Euskadi. Per tant, si assenyalen tant amb el dit les nostres forces policíiques, l'Ertzaintza, que es pregunten què fan les seues.

—El Partit Popular acusa el PNB i Eusko Alkartasuna de buscar la independència darrere de l'Estatut d'Autonomia. Què en pensa?

—Nosaltres som partits nacionalistes, és a dir, independentistes. Però és una bogeria quan diuen que l'estratègia nacionalista coincideix amb l'estratègia d'ETA. Si recordem que Joaquín Almunia, quan era secretari del PSOE, anà a Londres per entrevistar-se amb Tony Blair i sortí del 10 de Downing Street dient que a Euskadi s'havia d'aplicar la mateixa metodologia que s'ha aplicat a l'Ulster, nosaltres podríem dir també que el PSOE ha contribuït a l'estratègia violenta. I això no ho farem mai. Pel

que fa a l'Estatut d'Autonomia, és un acord molt possibilista que naix en un context com el del 1979. Podíem haver dit no llavors, i el país s'hauria enfonsat en un camí molt perillós. Hem de recordar quina era la situació política i econòmica d'aleshores. Amb l'Estatut recuperarem moltes coses, com l'educació, la competència fiscal, posarem en marxa la ràdio i la televisió públiques basques. Crec que el 1979 hi hagué el mínim consens possible. Vint anys després, però, s'ha evidenciat que l'Estatut no s'ha desenvolupat en tota la seva capacitat. Encara queden competències per transferir, com la de la seguretat social, i d'altra banda, a Madrid s'han aprovat unes lleis bàsiques que deixen l'Estatut sense contingut. Nosaltres pensem que s'ha tancat una etapa i que hauríem d'arribar a un nou consens polític, i fer que tots s'esforçaren, incloent-hi aquest 15% de votants d'EH. Hem de permetre que

s'expressen les noves generacions de bascos, ja que l'Estatut ens l'han canviat i la meitat de la població no votà el 1979. Des del meu partit, hem fet una proposta de consens polític, tot i que deixem clar que la nostra voluntat és anar cap a una nació europea.

—Un referèndum pel dret a l'autodeterminació?

—Sí, pensem que el dret a l'autodeterminació és un dret fonamental que té el poble basc, dividit entre dos estats i en tres regions diferents. És un dret que hauria d'aplicar-se de forma regular. La realitat de la Comunitat Autònoma Basca no és la de la Comunitat Foral de Navarra ni la del País Basco-francès. És una proposta gradualista, que preveu la via d'acord entre el govern basc i el navarrès, un òrgan de cooperació del sud amb el nord del nostre país i l'impuls d'un departament a la part francesa.

*Pau Caparrós*

## Descomptes als subscriptors d'EL TEMPS

Truca'ns de dilluns  
a divendres al  
**93 309 70 04**  
**PROMETEATRE**

Teatre Romea

### Un tramvia anomenat desig

amb Emma Vilarasau, Marc Martines i Aurea Màrquez

25% de descompte  
de dimarts a divendres.  
Barcelona.

Teatre Condal

### La jaula de las locas

amb 'La extraña pareja' (Paco Morán i Joan Pera)

25% de descompte  
de dimecres a divendres.  
Barcelona.

Teatre Borràs

### Testimo, ets perfecte... ja et canviaré

dirigida per Esteve Ferrer

25% de descompte  
de dimarts a divendres.  
Barcelona.

Sala Muntaner

### A mi... no m'afecta

amb Susanna Egea i dirigida per Núria Rodríguez

25% de descompte  
de dimarts a divendres.  
Barcelona.